

Social- og Integrationsministeriet
J.nr. 2012-8317
23. november 2012

Høringsnotat
om
Høringssvar til forslag til Lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik
(tilskud til tandpleje og hjælp til udsættelsestruede lejere)

1. Indledning

Lovforslaget blev den 16. november 2012 samtidig med fremsættelsen sendt i ekstern høring med svarfrist den 22. november 2012 kl. 12.00.

Lovforslaget blev samtidig med fremsættelsen sendt i høring hos: Ankestyrelsen, Boligselskabernes Landsforening, Danmarks Frie Fagforening, Danmarks lejerforening, Danske Advokater, Dansk arbejdsgiverforening, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Det Centrale Handicapråd, Ejendomsforeningen Danmark, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Foreningen af danske skatteankenævn, Foreningen af førtidspensionister, Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af statsforvaltningsjurister, Frie Funktionærer, FTF, Huslejenævn- og Beboerklagenævnforeningen, KL, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Landsforeningen Ældre Sagen, Landsorganisationen I Danmark, Lejernes Landsorganisation i Danmark, Rådet for socialt udsatte, Tandlægeforeningen, Statsforvaltningerne, Udbetaling Danmark, Ungdomsboligrådet, Ældreboligrådet, Ældremobiliseringen og Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Lovforslaget har endvidere været optaget på høringsportalen.

Der er modtaget høringssvar fra: Ankestyrelsen, Danmarks lejerforening, Danske Handicaporganisationer, De offentlige Tandlæger, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, FTF, KL, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, LO, Tandlægeforeningen, Udbetaling Danmark og Ældresagen.

2. Høringsfrist

KL har gjort opmærksom på, at det ikke er tilfredsstillende med så kort en høringsfrist, idet det vanskeliggør en grundig sagsbehandling, hvor det er muligt at indhente faglig viden om praksis fra kommunale eksperter. Grundet den korte høringsfrist har det ikke heller været muligt med en politisk behandling af lovforslaget. **KL** tager derfor forbehold for resultatet af den kommende politiske behandling af lovforslaget i **KL**.

Danmarks Lejerforening ser sig ikke i stand til at komme med bemærkninger på grund af den korte svarfrist.

Kommentar:

Den korte høringsfrist skyldes, at lovforslaget, der er en del af udmøntningen af aftalen om Finansloven for 2013, skal træde i kraft den 1. januar 2013.

3. Øget tilskud til tandpleje

Danske Handicaporganisationer, LO, Tandlægeforeningen og Ældresagen bakker op om forslaget, og finder det positivt, at der indføres et rettighedsbaseret tilskud til økonomisk dårligt stillede med høje tandplejeudgifter.

Danske Handicaporganisationer vurderer imidlertid, at en lille gruppe af personer med meget lav eller ingen indkomst vil være udelukket fra tilskuddet, fordi de ikke lever op til de økonomiske betingelser for at kunne modtage tilskuddet. **De Offentlige Tandlæger** finder det beklageligt, at opgaven med tandpleje til socialt udsatte er behandlet som et rent økonomisk spørgsmål. Organisationen peger på, at gruppen af socialt udsatte kun i begrænset omfang selv opsøger eksisterende voksentandplejetilbud, og at dette ikke vil ændre sig med et øget økonomisk tilskud. Begge organisationer efterspørger en opsøgende og helhedsorienteret indsats for at sikre, at de personer, med størst behov får glæde af tilbuddet.

Ældresagen bemærker, at forslaget ikke dækker folke- og førtidspensionister. Ældresagen påpeger videre, at en betydelig gruppe folke- og førtidspensionister har så lave indkomster, at niveauet er sammenligneligt med kontanthjælpsmodtagere. Disse pensionister kan efter gældende regler modtage tilskud til tandbehandling efter reglerne om helbredstillæg. Ældresagen påpeger, at reglerne om helbredstillæg er mere begrænsede end det nye tilskud til tandbehandling, idet der fx kun gives tilskud til ydelser, der er dækket af sygesikringen. Ældresagen foreslår at ordningen udvides til også at omfatte pensionister, eller at reglerne om helbredstillæg efter pensionslovgivningen udvides.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har noteret sig, at forslaget om et særligt tilskud til tandpleje til personer, som anses for at være økonomisk vanskeligt stillede, ikke omfatter indsatte i Kriminalforsorgens fængsler og arresthuse.

Tandlægeforeningen påpeger, at den foreslåede egenbetaling må forudses at udgøre en barriere for at opnå forbedret oral sundhed hos de omhandlede målgrupper. Foreningen foreslår, at egenbetalingen nedsættes væsentligt. **De Offentlige Tandlæger** påpeger, at den foreslåede ordning vil bureaukratisere de socialt udsattes tandpleje yderligere, da den relativt store egenbetaling for de over 25-årige vil betyde, at langt hovedparten af de, der er tiltænkt glæde af ordningen, alligevel skal søge om hjælp via § 82 til dækning af egenbetalingen.

De Offentlige Tandlæger påpeger, at tandlægekonsulentordningen de facto sættes ud af kraft for alle behandlinger under 10.000 kr. De Offentlige Tandlæger er uforstående overfor den del af forslaget, da vurderingen af, om et behandlingsforslag er tandlægefagligt nødvendigt, sikrer, at de offentlige midler anvendes efter lovens intention til sundhedsfremme og helbredsmæssig nødvendig behandling. De Offentlige Tandlæger foreslår derfor, at tandlægekonsulentordningen bevares, så der skal indhentes forhåndsgodkendelse til behand-

linger, som går ud over det, der allerede er prisfastsat i overenskomsten på voksentandplejeområdet.

Tilsvarende finder **KL** det væsentligt, at kommunen fortsat vurderer, om behandlingsudgifter under 10.000 kr. er nødvendige og helbredsmæssigt velbegrundede, og at kommunen konkret vurderer, om der i den enkelte sag er behov for tandlægekonsulentens vurdering.

Tandlægeforeningen bemærker, at det er den praktiserende tandlæge, som er ansvarlig for at udøve det individuelle og faglige skøn i relation til den enkelte patients behov for tandpleje og opfordrer i den forbindelse til at det klargøres, efter hvilke særlige kriterier kommunen forudsættes at vurdere, ”om behandlingen er nødvendig og helbredsmæssig velbegrundet”.

Ankestyrelsen bemærker, at det med fordel kunne fremgå, at kommunerne kan anvende tandlægekonsulenter til vurdering af, om den søgte tandbehandling var nødvendig. Desuden foreslår Ankestyrelsen, at det uddybes hvad der forstås ved ”et samlet behandlingsforløb”, og at der tages stilling til om den situation, hvor borgeren har flere individuelle behandlinger på et år, som tilsammen overstiger 10.000 kr., kræver forhåndsgodkendelse.

KL ønsker nærmere afklaret, om borgeren kan søge om hjælp til behandlingsforløb under 10.000 kr. efter behandlingen er påbegyndt/udført, eller om hovedreglen i aktivlovens § 88 om forudgående ansøgning tillige gælder denne hjælp.

Tandlægeforeningen opfordrer til, at der udarbejdes lettilgængeligt informationsmateriale, som overfor borgerne og tandlægerne klargør, hvilke persongrupper der er omfattet af de nye rettighedsbaserede tilkudsregler, hvilket samtidig kan sikre en ensartet administration i kommunerne. Tandlægeforeningen påpeger i den forbindelse, at det indebærer en risiko for, at klinikkerne pålægges en ekstra administrativ byrde som følge af, at de enkelte kommuner selv skal tilrettelægge administrationen af ordningen med deraf evt. følgende forskelle i kommunernes administration.

Både **Danske Handicaporganisationer** og **Tandlægeforeningen** foreslår, at der gennemføres en evaluering af lovændringens effekt, således at det bl.a. kan afdækkes, om og i hvilken udstrækning de afsatte midler reelt anvendes til tandpleje i målgrupperne, og om ændringen har styrket tandsundheden hos målgruppen og dermed mindsket uligheden i adgangen til relevante tandplejeydelser.

Kommentar:

Målgruppen for forslaget er i aftalen om finansloven for 2013 mellem regeringen og Enhedslisten afgrænset til modtagere af de laveste ydelser efter lov om aktiv socialpolitik. Egenbetalingen er ligeledes fastsat i overensstemmelse med den indgåede aftale om finansloven.

Den foreslåede bestemmelse er ikke til hinder for, at kommunen i de relevante tilfælde, dvs. hvis udgiften til et samlet behandlingsforløb overstiger 10.000 kr., benytter sig af tandlægekonsulenter i samme omfang, som når kommunen foretager en tilsvarende vurdering af, om et behandlingsforslag efter § 82 kan anses som nødvendig og helbredsmæssigt velbegrundet.

Ved et samlet behandlingsforløb forstås, at flere opdelte behandlinger udføres som led i et samlet behandlingsforløb, og at der således ikke er tale om flere individuelle behandlinger i løbet af året. Det må i overensstemmelse med gældende og kommende praksis i det konkrete tilfælde fastslås, om der er tale om et samlet behandlingsforløb, og om den foreslåede behandling i givet fald er nødvendig og helbredsmæssig velbegrunder.

For så vidt angår behandlingsforløb under 10.000 kr. fremgår det af lovforslaget, at kommunen ikke skal foretage en forhåndsvurdering af, hvorvidt behandlingen eller tandplejen er nødvendig. Heri ligger, at borgeren også kan søge om hjælp til behandlingsforløbet efter behandlingens påbegyndelse eller udførelse. Afgørende for, om modtageren er berettiget til tilskuddet er, om pågældende tilhører den berettigede personkreds på tidspunktet for behandlingens udførelse.

Vedrørende kommunernes administration skal det bemærkes, at det i forvejen er op til kommunerne selv at fastlægge administrationen af tilskud til tandbehandling fx i form af helbredstillæg til pensionister.

4. Hjælp til udsættelsestruede lejere

LO og Ældresagen bakker op om forslaget. Ældresagen betragter lovforslaget som et positivt bidrag til social- og sundhedspolitikken, og finder det fornuftigt i en økonomisk svær tid at give kommunen mulighed for at yde hjælp til rimeligt begrundede midlertidige huslejudgifter til personer, som er udsættelsestruede.

KL har anført, at lovforslaget ikke forhindrer alle udsættelser, og at incitamentet i lovforslaget ikke understøtter, at husleje ikke anses for en uforholdsmæssig udgift, hvilket kan give anledning til spekulation i manglende huslejebetaling.

KL har endvidere anført, at lovforslaget ikke løser problemet for unge under 25 år på kontanthjælp, som ikke har råd til at betale den husleje, som kræves i f.eks. almene boliger.

Herudover har KL anført, at hjælpen kun kan ydes i en begrænset periode, og at der er behov for en tydeliggørelse af periodens længde. I forhold til sanktioner finder KL det uhensigtsmæssigt, at kommunen i et regi træffer beslutning om sanktion, hvorefter borgeren kan opnå kompensation i henhold til et andet regelsæt et andet sted i kommunalt regi.

KL finder det højst usikkert, om det reelt er muligt for kommunen ikke at yde hjælp i de tilfælde, hvor borgeren ikke ønsker at indgå en aftale om administration. En frivillig aftale, som der lægges op til, er efter KL's vurdering ikke tilstrækkelig til at forhindre nogle borgere i gentagne gange at undlade betaling af husleje med udsættelse og kommunale udgifter til følge.

Endelig deler KL ikke opfattelsen af, at det anførte lovforslag ikke påfører kommunerne en merudgift, hvorfor det forudsættes, at det optages på lov- og cirkulæreprogrammet med henblik på opgørelse af de økonomiske konsekvenser for kommunerne.

Kommentar:

Lovforslaget vil ikke kunne forhindre alle udsættelser, eller anvendes for alle de unge under 25 år på kontanthjælp, som ikke har råd til at betale husleje. Forslaget skal støtte op om den positive udvikling i 2012, hvor der er sket et fald i udsættelse af lejere, ved give kommunerne øgede muligheder for at yde hjælp udsættelsestruede lejere.

I forhold til borgerens mulighed for at spekulere i at undlade at betale husleje, skal det bemærkes, at det er kommunens vurdering, om hjælpen skal ydes til den enkelte. Kommunen kan stille betingelser for at yde hjælpen. Det kan være indgåelse af en administrationsaftale, medvirken til fastsættelse af en plan for flytning til en mere passende bolig eller deltagelse i gældsrådgivning eller lignende. Hjælpen kan endvidere betinges af tilbagebetalingspligt efter §§ 93 og 94 i aktivloven, f.eks. fordi modtageren har udvist uforsvarlig økonomi.

Det er kommunen, der vurderer, om der skal stilles betingelser for hjælp. Hvis kommunen stiller betingelse for hjælpen, vil borgeren være forpligtet til opfylde betingelsen for at få hjælpen.

Det fremgår af lovforslaget, at hjælpen ydes til rimeligt begrundede midlertidige huslejeudgifter. I bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at hjælpen således ikke kan være meget langvarig eller have karakter af en permanent hjælp. Det vurderes ikke hensigtsmæssigt at fastsætte en mere præcis grænse for længden af hjælpen, da dette må bero på en konkret vurdering hos kommunen i hvert enkelt tilfælde.

Vedrørende sanktioner, skal det bemærkes, at hvis personen har fået en sanktion på grund af f.eks. manglende rådighed kan hjælpen ikke anvendes direkte til at kompensere for denne nedgang i forsørgelsesgrundlaget. Hvis kommunen vurderer, at personens økonomiske forhold betyder, at der ville kunne ydes hjælp efter § 81 a uanset konsekvenserne af en sanktion, kan der ydes hjælp samtidig med sanktioner. Kommunen kan også yde hjælp efter § 81 a i de tilfælde, hvor det efterfølgende viser sig, at sanktionen ikke skulle være givet. Hvis personen allerede modtager hjælp eller ville kunne modtage hjælp efter § 81 a og derefter sanktioneres, vil hjælpen efter § 81 a ikke bortfalde på grund af sanktionen, da hjælpen efter § 81 a ikke gives for at kompensere for sanktionen.

Endelig bemærkes, at det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at de økonomiske konsekvenser skal forhandles med de kommunale parter.